

ДОСЛІДЖЕННЯ БЕЗПЕЧНИХ УМОВ ПРАЦІ МЕНЕДЖЕРА КОМЕРЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

¹ Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто сукупність факторів, що мають вплив на умови праці на менеджера комерційної діяльності. Проведено аналіз безпечних показників та визначено способи та методи запобігання можливих негативних наслідків від шкідливих умов праці.

Ключові слова: менеджер, умови праці, безпечна праця, травматизм.

Abstract

The set of factors that affect the working conditions of the business manager is considered. The analysis of safe indicators is carried out and ways and methods of prevention of possible negative consequences from harmful working conditions are defined.

Keywords: manager, working conditions, safe work, injuries.

Вступ

Менеджер комерційної діяльності на будь-якому підприємстві відіграє досить важливу роль. Менеджер – це людина, яка має планувати, організовувати, координувати та контролювати певні процеси. Робітники часто стикаються з проблемами, що можуть нанести шкоду їх життю та здоров'ю. Розглянемо умови, у яких відповідно працюють менеджери та дослідимо, які фактори можуть негативно впливати на роботу усього персоналу.

Результати дослідження

Кожен громадянин України має право на безпечні, належні та здорові умови праці. Саме це зазначено у ч. 4 ст. 43 Конституції України. Детальніше із нормативними положеннями можна ознайомитися через Закон України «Про охорону праці»[1].

Як правило, дії людини, що виконує трудові обов'язки, регламентуються відповідними нормативними документами, зазвичай це інструкції по охороні праці для робітників і посадові інструкції для організаторів робіт. Від того, наскільки адекватні дії працівника технологічним регламентам, залежить потенційна небезпека виробничого процесу для самого виконавця і оточуючих. Недотримання технологічної і трудової дисципліни, порушення встановлених норм і правил, невідповідність психологічних і особових особливостей людини характеру виконуваної роботи - ось той склад суб'єктивних чинників, який підлягає регулюванню й управлінню, при цьому в технологічно здійсненому виробництві роль суб'єктивних чинників безпеки істотно зростає, оскільки зростає ціна помилкових і небезпечних дій.

Взагалі, умови праці – це сукупність різних факторів середовища на підприємстві, які можуть впливати на організм людини. Виокремлюють такі групи факторів умов праці:

- 1) Санітарно-гігієнічні, які характеризують мікроклімат (температуру, вологість і швидкість руху повітря, освітлення, шум, вібрацію і забарвлення службових приміщень і устаткування);
- 2) Естетичні, які включають колірне вирішення інтер'єрів, озеленення службових приміщень, використання в інтер'єрах приміщень виробів живопису і прикладного мистецтва;
- 3) Психо-фізіологічні, із застосуванням засобів психофізіологічного характеру, які забезпечують умови високоефективної діяльності і збереження здоров'я службовців (постійне входження в працю, її

ритмізація, нормальне чергування роботи і відпочинку, зміна форми діяльності, активні форми роботи і відпочинку та ряд інших факторів;

4) Соціально-психологічні, пов'язані із застосуванням засобів, спрямованих на формування психологічної підготовленості людини до роботи з новою технікою, до нововведень (зняття психологічних бар'єрів), зі створенням нормального психологічного клімату в колективі, встановленням нормальних взаємовідносин керівників і підлеглих, зокрема з використанням розроблених науковцями і перевірених практикою принципів спілкування керівників з підлеглими.

Розглянемо фактори робочої обстановки, що впливають на здоров'я й безпеку персоналу. Такими факторами, як вважають фахівці, є умови робочої обстановки, які повільно й поступово, часто незворотно, призводять до погіршення здоров'я працівників. Прикладом наслідків можуть бути злякисні пухлини, отруєння, захворювання дихальної системи, депресія й інші психічні порушення[5].

Найважливішим аспектом проблеми безпеки й здоров'я є ставлення працівників до роботи: від крайньої зацікавленості в питаннях безпеки й кооперації щодо відповідних програм до повної апатії. Якщо працівники байдуже ставляться до будь-яких заходів, то й найбільш сувора інспекція уряду або фахівці з техніки безпеки департаменту з персоналу не зможуть домогтися успіху.

Наступним фактором, що впливає на здоров'я й безпеку менеджерів, є економічні умови. Вище керівництво повинно надавати підтримку цим програмам через адекватний бюджет. Кожний менеджер з комерційної діяльності повинен робити свій внесок у вирішення питань безпеки й здоров'я. Складання відповідних звітів і доповідей — ще один спосіб втягнути вищих керівників у загальні зусилля з виконання таких програм, інакше вони приречені на провал[5].

Оскільки нещасні випадки й травми (третій фактор, що загрожує здоров'ю) трапляються і безпосередньо на виробництві, то відповідальність лягає й на керівників. Вони повинні взаємодіяти з фахівцями, які можуть їм допомогти знизити кількість інцидентів і професійних захворювань. У великих і деяких середніх фірмах у структурі штату департаменту з персоналу існують спеціальні підрозділи. Успіх програм здоров'я залежить насамперед від того, наскільки робітники і їхні безпосередні керівники «подружилися» з правилами й вимогами техніки безпеки.

Звичайно існують два рівні комітетів з безпеки. На рівні формування загальної політики засідають керівники основних підрозділів: цей комітет встановлює політику й правила безпеки, відповідає за бюджет. На рівні підрозділів — це майстри й керівники цього рівня. Чим більше людей залучено до роботи комітетів, тим успішніше здійснюватимуться програми. Крім того, певну роль відіграє державне інспектування.

Щодо безпечності умов праці, то тут варто зазначити, що на це можуть впливати як умови, в яких робітник виконує конкретне завдання, так і саме завдання, чи взагалі сам працівник.

Також варто виокремити самі фактори, що можуть нанести шкоду здоров'ю та життю людини. До них слід віднести такі: [4]

- Фізичні (частина з них вже перелічена вище в умовах праці, проте можна додати також різні випромінювання та тиск)
- Хімічні (тут безпосередньо варто розглядати роботу з органічними та неорганічними речовинами, адже неправильне поводження з ними може призвести до катастрофічних наслідків)
- Біологічні (ці фактори теж несуть безпосередню небезпеку. Сюди відносять роботу з мікроорганізмами, грибами, антибіотиками чи іншими препаратами).

Існує безліч превентивних (попереджувальних) заходів, що дозволяють підвищити безпеку роботи. Одна з них полягає в створенні на робочому місці відповідного інженерного забезпечення. Завдання — зробити роботу більш комфортабельною, менш стомлюючою, допомогти працівникові стати більше пильним, менш відкритим для нещасних випадків.

Інженери по техніці безпеки створюють необхідні умови на робочому місці, використовуючи аналітичний підхід. При цьому аналізуються всі фактори: швидкість складального конвеєра, можливі

стреси, кількість рухів тощо. На основі цього аналізу вживають кроки по поліпшенню умов роботи й попередженню інцидентів. Створюються захисні кошти для машин та устаткування, небезпечні місця позначаються кольоровими сигналами (наприклад, червоними там, де існує небезпека вогню).

Добре оформлений період відпочинку підвищує безпеку й продуктивність так само, як зрозумілі правила й приписи. Ці правила — результат аналізу впливу устаткування й умов роботи, наприклад на пожежонебезпеку.

Іншим видом діяльності відділу з безпеки й фахівців цього профілю є інспектування робочих місць з метою зменшення кількості нещасних випадків захворювань. Розслідування інцидентів проводиться також з метою визначення необхідних заходів щодо страхування від нещасних випадків. Доповіді про інциденти й професійну захворюваність — важлива частина роботи фахівця з безпеки [5].

Висновки

Закон про професійну безпеку й здоров'я став кульмінацією руху за федеральні Програми контролю безпеки здоров'я. Закон вимагає вжиття таких заходів, як дотримання стандартів безпеки, встановлених цим законом, підпорядкування федеральним інспекціям, що діють від імені цього закону, ведення реєстрації й звітності про нещасні випадки й захворювання.

Наразі все більше організацій виступають зі своїми програмами здоров'я й попередження професійних захворювань. Вони включають заходи з поліпшення здоров'я й самопочуття службовців. Усі співробітники хочуть і заслуговують на робоче місце, яке є фізично та емоційно безпечним, де вони можуть зосередитись на своїх службових обов'язках, а не турбуватися про небезпечні умови чи дискримінацію. Саме це й повинно забезпечити керівництво усіх ланок підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Процедура і особливості проведення атестації робочих місць за умовами праці [Електронний ресурс]. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://uteka.ua/ua/publication/news-14-ezhednevnyj-buxgalterskij-obzor-39-procedura-i-osobennosti-provedeniya-attestacii-rabochix-mest-po-usloviyam-truda>.
2. Скібіцька Л. І. Забезпечення комфортних та безпечних умов праці / Л. І. Скібіцька // ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ МЕНЕДЖЕРА / Л. І. Скібіцька. – Київ, 2010. – (“Центр учбової літератури”). – С. 204–206
3. The Workplace Environment and Working Conditions [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://opentextbc.ca/businessethicsopenstax/chapter/the-workplace-environment-and-working-conditions/>.
4. Небезпечні та шкідливі виробничі фактори [Електронний ресурс]. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.sop.com.ua/article/206-qqq-16-m6-13-06-2016-nebezpechn-ta-shkdliiv-virobnich-faktori>.
5. Скібіцька Л. І. Організація праці менеджера : навч. посіб. / Л. І. Скібіцька.- Київ : Центр учбової літератури, 2010. - 360 с.

Дарморіс Богдан Геннадійович — студент групи МВКД-19Б ФМІБ (Менеджмент виробничої та комерційної діяльності), ФМІБ (Факультет менеджменту та інформаційної безпеки) ВНТУ (Вінницький національний технічний університет) Вінниця darmoris02@gmail.com

Віштак Інна Вікторівна - вчений ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.02.02 - Машинознавство, доцент, Кафедра Безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, innavish322@gmail.com, vishtakiv@vntu.edu.ua

Darmoris Bohdan Hennadiiovych - student of the group MVKD-19B FMIB (Management of production and commercial activity), FMIB (Faculty of Management and Information Security) of VNTU (Vinnytsia National Technical University) Vinnytsia darmoris02@gmail.com

Vishtak Inna Viktorivna - Candidate of Technical Sciences, specialty 05.02.02 - Mechanical Engineering, Associate Professor, Department of Life Safety and Safety Pedagogy, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, innavish322@gmail.com, vishtakiv@vntu.edu.ua